

Okrog nas

Kako bomo ublažili posledice letošnje suše

Deset let naše vojne mornarice

Jugoslovanska parlamentarna delegacija, ki se te dni mudi v Grčiji, doživlja iz dneva v dan vse večje manifestacije prijateljstva grškega naroda do Jugoslavije in jugoslovanskih narodov. Vodilni atenski dnevnik objavljajo na vidnih mestih poročila o obisku naših parlamentarcev ter njih izjave. Tako sta časnik »Katimerini« in »Proodeftikos Alagi« objavila intervju s voditeljem naše delegacije Moša Pijadam o bodočem grško-jugoslovanskem sodelovanju in o vtisih naše delegacije s potovanja po Grčiji. Moša Pijada je v svojih odgovorih na vprašanja urednikov med drugim izjavil, da si Jugoslavija prizadeva za ohranitev miru in varnosti, da pa je proti papirnati paktom.

Italijanska vlada je končno imenovala 19 uradnikov v posamezne resorje anglo-ameriške vojaške uprave v coni »A«. S tem so v celoti izpolnjeni sklepi londonske konference, s katerimi je italijanska vlada znova protizakonito vdrla s svojim aparatom na ozemlje, katerega se je morala odreči po mirovni pogodbi. Na ta način ima nacionalistično-iredentistična kampanja o vrnitvi Trsta Italiji vse močnejšo podlago. Ni dvoma, da se bo v kratkem razvnela s vso srditostjo, četudi se slišijo v Rimu glasovi o potrebi po jugoslovansko-italijanskem sporazumu. Toda iz prakse vemo, da so take ali podobne licemerske izjave bile vedno samo povod za nove jugoslovanske napade, jugoslovanski konkretni predlogi za rešitev tržaškega vprašanja med obema vladama pa so naleteli samo na gluha ušesa.

Vesti iz prestolnice kominformističnih sosedov govore o novih množičnih izselitvah in »čistkah«. Tko prevažajo organi romunske tajne policije zadnje dni »sumljive« osebe kar s tovornimi avtomobili v koncentracijska taborišča. O nasilju nad prebivalstvom je na posebni tiskovni konferenci v Beogradu spregovoril tudi Jugoslovian Ivan Djordjević, ki je pobegnil brez meje k nam. Preplaval je Donavo. Deportirance vodijo v puščino Baragan, kjer žive v primitivnih kolibah. V Stari Moldavi so policijske oblasti uvedle policijsko uro. Djordjević je tudi povedal, da se na obronkih Karpatov zbirajo uporniki, ki se bore proti današnjemu režimu. V Pragi so zaprli nekega inženirja ter ga obsodili po zakonu o »zaščiti miru«. Bajb je dal pri nabiralni akciji za severne Korejce samo dve kroni. Češkoslovaške oblasti nameravajo prav tako izseliti 10.000 družin iz Prage. Po uradnih vesteh gre za »nezaželene elemente«. Begunci iz Albanije govore, da so se v bližini Kroja spoprijeli albanski uporniki z vladnimi četami. Operacije je vodil sam notranji minister pod nadzorstvom nekega višjega ruskega častnika. Vlade čete so uporabljale letala in topove, da bi uničile uporniška gnezda.

Jugoslovansko-avstrijska konferenca v Bad Gleichenbergu je še vedno zavita v temo. Novinarjem ne dajejo nikakih pojasnil. Po vesteh, ki pa niso uradno potrjene, sta se delegaciji spoznalemi o mahnem obmejnem prometu in o mestih za prehod, medtem ko so se glede dvolastništva pojavile manjše težave. Jasno pa je, da konferenca ne bo šla mimo brionskega dogovora med maršalom Titom in avstrijskim zunanjim ministrom dr. Gruberjem. V duhu omenjenega dogovora bodo spreletli svoja imetja nazaj samo oni avstrijski državljani, ki se v resnici bavijo s kmetijstvom ozir. vinogradništvom. Razni bivši avstrijski veletrgovci, veleposelniki, pravne osebe in pa cerkev se torej zmanj veselje. Odveč so skrbi, ki tarejo prenekateri vinarjar, ko žujejo od »zanesljivih ljudi«, t. j. naših narodnih sovražnikov na podeželju, najrazličnejša »pojasnila«.

Po zadnjih vesteh je perzijski vladni predsednik Mosadik zavrnil britansko-ameriški predlog za rešitev petrolejskega spora. Končno odločitev je prepustil parlamentu, čeprav mu je le-ta pred tedni izglasoval izredne pravice pri odločanju gospodarskih ukrepov. V ZDA se je razvnela volilna kampanja. Govorila sta med drugim že kandidat za predsednika ZDA na listi demokratske stranke Stevenson in sedanji predsednik Truman. V republikanskih krogih se ni jasne slike o tem, pod kakimi pogoji bo senator Taft, ki je propadel na kongresu stranke kot kandidat, podpiral predsedniškega kandidata stranke generala Eisenhowerja. V Kairu so te dni odkrili še mnoge zanimivosti o bajnem bogastvu bivšega kralja Faruka.

Slaba letina, ki je v ptujskem okraju za polovico znižala poljedelsko proizvodnjo in ogrozila prehrano naše živine, je tudi v nekaterih drugih predelih Slovenije povzročila velikansko škodo. Padec letošnje kmetijske proizvodnje je vsekakor v pretežni meri posledica izredne suše, ki je vladala vse do sedaj. Po statističnih podatkih in ugotovitvah zveznih državnih organov je nastala škoda enaka predlanski.

Izpad kmetijske proizvodnje pomeni resen problem in nepričakovano težavo in naši zunanji trgovini in devizni bilanci, ker je bilo nujno opustiti izvoz nekaterih agrarnih proizvodov, za katere je država v letošnjem prvem polletju ustvarila znatna devizna sredstva. Nastal izpad v izvozu agrarnih

pridelkov bo morala kriti predvsem rudarska in industrijska proizvodnja. V to svrhu je gospodarski Svet OLO Ptuj sklical 3. septembra 1952 posebno konferenco, na katero je povabil direktorje in predsednike delavskih svetov nekaterih podjetij z namenom, da se medsebojno pogovore o možnostih izvoza.

Do sedaj se samostojno pojavlja na zunanjem trgu le dvoje naših domačih podjetij in to: Perutnina, a tovarna v Strnišču trenutno samo še kot uvoznik. Mnenje udeležencev pa je, da se kot samostojni izvoznik registrira še katero drugo podjetje, predvsem bi to veljalo za proizvajalce kvalitetnih vin, ki se izvažajo sedaj preko posredovalcev.

»Pletarna« je v letošnjem letu izvozila že za 8.000.000.— din in ima pogoje še za nadaljnih 7.000.000.— din, nima pa organizacijskih problemov pri izvozu, ker izvažajo svoje izdelke preko podjetja »Dom Ljubljana«, ampak bi bil edini problem, kako še povečati proizvodnjo, katere izdelki so zelo iskani v zapadni Evropi in Ameriki.

Podjetje »Perutnina« letošnji izvojni plan dobro izpolnjuje. Vrednost izvoza tega podjetja znaša že do sedaj 40 milijonov dinarjev, pri čemer je plan izvoza jaje že 100-odstotno izpolnjen in bo do konca leta najmanj za 20 odstotkov presežen. Večje težave ima podjetje z izvozom perutnine, ker dobiva blago slabe kvalitete, od katere je le 20 do 30 odstotkov sposobne za izvoz. To povzroča podjetju precejšen zastoj. Pravtako ovira poslovanje podjetja tudi prepočasen obračun preko banke, kar povzroča pomanjkanje kreditov, kar pa bo z intervencijo gospodarskega Sveta OLO pri republikih gospodarskih organih vsekakor zadovoljivo in uspešno.

Poleg omenjenih vrst blaga bo možno izvoziti tudi določene količine sadja in sadnih sokov.

Združeno podjetje za promet z živino bo poskrbelo dobiti poslovno vezo z odjemalci goveje živine, ki je zaradi pomanjkanja krme kvalitativno v slabšem stanju. Možnost izvoza te živine bo po vsej verjetnosti lahko urediti z Zpadno Nemčijo. Poseganje po mladi in plemenski živini, za katero je laže najti kupca na zunanjem trgu, se bo omejilo, ker bi sicer povzročili preveliko škodo na znižanju živinskega fonda.

Znatno pomoč pa lahko pri organizaciji izvoza nudijo pravtako kmetijske zadruge s pomočjo mobilizacije zbiranja in nakupa raznih gozdnih sadežev (gobe, zdravilna zelišča, kostanj in podobno), ki jih bodo nato podjetja »GOSAD« in »ROŽNIK« stavila v izvoz. P. A.

V Strnišču je bila partijska konferenca

Strnišče, 2. sept. (SC). V tovarni aluminija je bila danes popoldne partijska konferenca, katere so se udeležili tudi: član CK KPS tov. Bizjak, sekretar OK KPS tov. Tramsiek Jože in org. sekretar tov. Benčič Stane.

V izčrpnem referatu, ki ga je podal sekretar OPO tov. Milnarič, so bili poleg politične situacije prikazani tudi uspehi in neuspehi naše organizacije. V tem letu je bilo mnogo storjenega na političnem področju v množičnih organizacijah in pri upravljanju tovarne. V referatu je bilo poudarjeno, da niso bili člani Partije kljub doseženim uspehom dorasli velikim nalogam, saj so tekom dveh let upravljanja tovarne pridobili še premalo izkušenj. Obstajajo pa vsa zagotovila, da bodo v bodoče doseženi v tem pogledu novi uspehi, med drugim tudi potom intenzivnejšega političnega dela v množičnih organizacijah.

Med ostalimi uspehi dela partijske organizacije, se vršijo vedno pogostejši, uspehi, odprti partijski sestanki, s čimer je omogočeno vsakemu članu kolektiva, da pomaga s koristnimi predlogi izboljševati delo in z gospodarskim sodelovanjem večati število uspehov. Tako se bodo nepartijski še bolj navezali na Partijo, ker se bodo pričnili, da upošteva njihove predloge in da se bori za njih uresničenje, ko gre za dvig gospodarske dejavnosti in napredka socializma.

Med slabimi stranmi OPO je bilo v referatu poudarjeno, da se je ta OPO doslej premalo brigala za razširitev partijske organizacije iz vrst delavcev, ki imajo vse pogoje za sprejem v članstvo KP. Doseženi delovni uspehi potrjujejo, da je v delovnem kolektivu tovarne močna delavska zavest in da je med množico delavcev te tovarne mnogo takih, ki so si s poštnim in nesebičnim zadržanjem ter marljivostjo zaslužili zaupanje, da se jih sprejme v članstvo KP.

Na kulturnem področju članstvo KP iz Strnišča v celoti ni izpolnilo nalog in se tudi v celoti ne zaveda odgovornosti za dvig kulturnega življenja v Strnišču. Dejstva potrjujejo, da naše kulturnoprosvetno delo zaostaja za potrebami, zlasti glede na mladino, ki povpa po gostilnah, namesto da bi to članstvo KP odvrčalo od tega, nudeč ji potrebno razvedrilo s kulturnimi prireditvami in nastopi v društvih kjer bi jo vzgajali v naprednem duhu. Z usta-

novitvijo društva »Svoboda«, ki ima svojo revolucionarno tradicijo, je bil v tem pogledu storjen velik korak naprej. Saj je bilo pod vodstvom KP v teh društvih vzgojenih veliko število borcev za delavske pravice.

Konferenca je sprejela vrsto predlogov o razširitvi partijske organizacije pri upravljanju tovarne, o kulturni izobrazbi članov, o delu v množičnih organizacijah, predvsem pa v sindikalni organizaciji.

Po diskusiji o volitvah partijskega vodstva, so predlagali v novo partijsko vodstvo tiste člane, ki so si z marljivim in zavestnim delom ter pravilnim gledanjem na današnji družbeni razvoj pridobili zaupanje za bodoče vodstvo OPO v Strnišču. Od predlaganih 12 članov je bilo 7 članov izvoljenih. Za okrajno partijsko konferenco je bilo izvoljenih 12 delegatov.

Nezakonitosti pri odpovedovanju delovnih razmerij

Ne pravimo brez vzroka, da vladajo pri nas socialistični odnosi, da slonijo ti odnosi na medsebojnem sodelovanju po načelu, da je vsakdo dolžan delati po svoji sposobnosti in da je za svoje delo tudi nagrajen. Trdimo tudi in to z vso upravičenostjo, da država s predpisi ureja položaj delovnega človeka, ki je v delovnem razmerju, s tem, da določa njegove pravice in tudi dolžnosti. Ena najosnovnejših ustavnih načel naše družbeno-ekonomske ureditve je splošno varstvo ljudi, ki so v delovnem razmerju. Našeli bi lahko nešteto pravnih predpisov, ki se dotikajo delovnega razmerja in povsod bi videli, da zakonodajalec upošteva in ureja položaj delovnega človeka v delovnem razmerju in da tako varuje urejena delovna razmerja.

Bistvena novost nove ureditve na novi doseženi stopnji našega družbenega razvoja je ta, da je končna odločitev vsake odpovedi, ki se da delavcu ali uslužbencu v gospodarstvu, odzeta organom delavskega samoupravljanja v podjetjih in prenešana na arbitražo za obravnavanje odpovedi. Bistvo nove ureditve temelji predvsem na tem, da mora obvezno pri vseh odpovedih, ki se dajejo v gospodarskih organizacijah, družbeno posebej; zavarovanih osebam: ženam, invalidom ter delavcem in uslužbencem z več kot 10-letno delovno dobo sodelovati krajevni oz. okrajni sindikalni svet. Brez tega sodelovanja, danes odpoved ne more dobiti veljave; takšno odpoved razveljavi pristojna inšpekcija dela, bodisi iz lastnega nagiba, bodisi na zahtevo prizadetega delavca oz. uslužbenca, sindikalne organizacije ali arbitraže za obravnavanje odpovedi, (12 člen uredbe o postopku o odpovedi delovnega razmerja delavcem in uslužbencem gospodarskih organizacij) če pa sindikat sicer sodeluje pri obravnavanju takih odpovedi, vendar ne da svojega soglasja pri nameravanju odpovedi, se predloži spor arbitraži, katere odločba odpovedi je dokončna.

Pri urejanju teh vprašanj pa se v praksi kažejo velike pomanjkljivosti, ki so večinoma posledice neznanja, v nekaterih primerih pa tudi zavestna kršitev ustreznih zakonitih odločb. Tako

je pri obravnavanju odpovedi v arbitražnem postopku ugotovljeno, da ni malo takih primerov, ki niso uslužbenecem oz. delavcem vročene ob terminu, ki ga določa bodisi zakon o državnih uslužbenih ali pa uredba o ustanovitvi in prenehanju delovnega razmerja. Po 80. členu zakona o državnih uslužbenih LRS (2. odstavek) se sme uslužbenec odpovedati le 1. v mesecu; najkasneje tega dne mora biti uslužbenec izročena odpoved. Kolikor bi ta odpoved bila dana na kakšen kasnejši dan, se šteje, da je dana za prvi dan naslednjega meseca. Dogažajo se primeri, da se odpovedne odločbe, kadar na dan 1. v mesecu pride nedelja ali praznik, vročene šele naslednji dan. Tudi taka odpoved stopi v veljavo šele prvega prihodnjega, ne gre za rok, ki bi se podaljšal zaradi tega, ker zadnji dan pride na nedeljo ali državni praznik, temveč za termin, ob katerem je po zakonitih določbah potrebno opraviti zakonito dejanje. V skladu s tem je treba opozoriti na nezakonitost odpovednih rokov, ki jih delajo vodstveni organi ob odpovedih. Ugotovljeni so namreč primeri, ko v odpovednih odločbah niso navedeni pravilni odpovedni roki. Nekateri od teh mislijo, da se sme uslužbenec v vsakem primeru odpovedati služba z enomesecnim odpovednim rokom. Tako razumevanje kaže na to, da ti organi niso dovolj seznanjeni z ustreznimi predpisi, pri tem pa je treba poudariti, da je za določitev trajanja odpovednega roka nazaj, ter se za čas državne službe pred morebitno prekinljivostjo ne more priznati.

Znamovani so primeri, ko se da odpoved uslužbencu oz. delavcu brez obrazložitve ali pa tudi z obrazložitvijo, po vsebini katere bi se zadeva morala razčistiti pred odpovedjo, bodisi v obliki disciplinske ali kazenskega postopka. Nepravilno in neumestno je tedaj, ko podjetje ob odpovedi v arbitražnem postopku iznaša prizadetemu uslužbencu oz. delavcu razne očitke, ki so po svojem značaju bodisi disciplinske nerednosti ali disciplinski prestopki, včasih pa utegnejo celo biti razlog za uvedbo kazenskega postopka. Arbit-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Čez par dni bomo tudi v Ptujju in okraju proslavili 10. obletnico obstoja jugoslovanske vojne mornarice — čuvarja našega Jadrana in branitelja naših jugozahodnih meja pred italijanskim pohlepm po naši zemlji.

Od ustanovitve I. mornariškega odreda v začetku NOV pa vse do zmag naše ljudske revolucije se je izkazala naša vojna mornarica kot sposobna pomorska vojna sila za varovanje nad 2000 km dolge morske obale naše domovine. Zvesti pomorskim tradicijam od 7. stoletja dalje so Titovi mornarji v NOV tako strahovali s svojimi čolni italijanske okupatorje, da se ti niso čutili nikjer varne, niti na odprtem morju. V 9 večjih in 62 manjših akcijah na morju, otokih in obali so prizadejali Titovi mornarji okupatorju teke izgube, pa tudi sami so utrpeli žrtve: 627 padlih ter 3189 ujetih so pogrešali v svoji nadaljnji borbi proti tujim zavojevalcem.

Enote vojne mornarice pa so opravile druge velike naloge, predvsem pri prevozu ranjenecv in beguncev iz Primorja in otokov na otok Vis ter potnikov in blaga, s čemer so dvigale moralno borcev in zavest, da imajo krepko in sposobno mornarico, ki rabi vsa materialna sredstva, da bo zagotovila tudi v bodoče varnost našega morja in obal. Nove luke in naprave, ladje s potrebno tonažo za obalni in prekomorski promet, strokovni, pomorski in industrijski kader, ki bo upravljal in uporabljal vse to, predstavlja vsa skrb in pozornost naše vlade in partije.

Po I. 1941 smo bili močno oropani in oškodovani pri vsem, kar je predstavljalo našo predvojno mornarico. Naše premoženje in ljudi so uničevali italijanski fašisti do I. 1943 s pomočjo četnikov in ustašev, pozneje pa nemške divizije s pomočjo istih renegatov. Ropanja, požigi, razbijanja in potapljanja so nas močno prizadela. Po koncu vojne smo morali začeti znova. Morali smo najprej nadoknaditi stotine uničenih svetilnikov in signalnih naprav, izgubljenih 115 velikih parnikov, 8424 manjših plovnih objektov, 145 pristanišč, 3 velike in 53 malih ladjedelnic ter drugih pomožnih naprav in objektov v skupni vrednosti 5 milijard predvojnih dinarjev. Z obnovo, popravili in reševanjem objektov iz vode ter iskanjem objektov našega pomorskega gospodarstva nam je uspelo ponovno okrepiti naš razoran pomorski organizem. Tako smo imeli leta 1946 zopet zgrajene 40,7 km operativne obale, 28 ladij dolge in 91 ladij obalne plošbe, s katerimi smo prevozili 1.300.000 ton blaga. Do konca leta 1949 je porabljenih okrog 900 milijonov dinarjev za zgraditev pristanišč. Samo za obnovo in zgraditev reško-suškega bazena, ki je bil popolnoma porušen, je porabljenih 350 milijonov din. Obnovljena in razčiščena so pristanišča Šibenik, Split, Karlejško, Boka in okrog 140 manjših. Do konca tega leta bo porabljeno za gradnjo ladij nad 34 milijard dinarjev. Rezultat vsega tega je delo v velikih ladjedelnicah: »3. maja«, »Vicko Krstulović«, »Uljanik«, »Titovo brodarstvišče«, »Viktor Lenac«, »Lošinj«, »Korčula« in drugih, ki z vsakim letom narašča v geom. zaporedju: leta 1947 je bilo zgrajenih in popravljenih 29 objektov, leta 1948 že 325, leta 1949 pa že 458. Ogorčna sredstva, ki so bila vložena in ki se še vlačijo v naše pomorstvo, pa prinašajo tudi še svoje sadove. Naša trovska mornarica je doprinesla v naš državni proračun v zadnjih nekaj letih nad 3 in pol milijarde devonih dinarjev ter s tem zneskom, ki na prav tako vsako leto narašča, začela vračati vložena velika sredstva.

Posebne važnosti so obnovljene ladjedelnice za našo vojno mornarico, ker ji dobavljajo vse manjše in lažje borbene enote. Doslej so ji dale nad 200 novih plovnih objektov, popravile pa nad 400. Razumljivo je, da ni mogoče navajati uspehov, ki jih je dosegla naša vojna mornarica pri svoji materialni, tehnični in kadrovski izpopolnitvi, lahko pa je naše ljudstvo brez skrbi, da bo naša vojna mornarica v slučaju potrebe znala uporabiti vsa sredstva, ki jih ima in ki jih bo še dobila iz fužvijah rok naših delovnih ljudi, da bi branila in ubranila naše morje, našo obalo ter svobodo in neodvisnost naših narodov.

Ne pustite, da se zelenje in trava na polju in v gozdu posuši ali segni! Pokosite vse in spravite pravočasno! Pozimi bo to prav prišlo naši živini!

Se je čas za obisk „PREKMURSKEGA TEDNA“ v M. Soboti!

7. septembra VELIKA TOMBOLA. Zaključek tedna 10. septembra. Pridite!

Onemogočeno in kaznovano delovanje informbirojevske skupine iz ptujskega okraja

Bolgar Šaitanov bi bil ptujski župan - Premala budnost proti sovražnikom

Maribor, 28. avg. (LP). V soboto in ponedeljek 25. avgusta t. l. je razpravljala senat tukajšnjega okrožnega sodišča o krivdi osemčlanske skupine iz ptujskega okraja, ki je bila obtožena protidržavnega škodljivega delovanja ali njegovega prikrivanja v korist Informbiroja in je obsodil:

1. Horvat Franca (1923), elektrovarilca iz Nove vasi, stanujočega v Ptuju, Krempljeva ulica 5, na 12 let strogega zapora in 3 leta omejitve državljanjskih pravic;
2. Šaitanov Petra (1907), vrtnarja iz Ptuja, Budina 1, bolgarskega državljan, na 3 leta strogega zapora in izgon iz FLRJ;
3. Kodrič Stanka (1926), nameščenca iz Ptuja, Zg. Breg št. 41, na 6 let strogega zapora in 2 leti omejitve državljanjskih pravic;
4. Majcen Franca (1932), priučenega ključavničarja iz Vičane št. 86 na 3 leta strogega zapora;
5. Zunko Alfonza (1921), soboslikarskega pomočnika iz Ptuja, Trg Svobode št. 7 na eno leto in šest mesecev strogega zapora;
6. Turk Milana (1922), trg. pomočnika in traktorskega skupinovodjo v KDZ iz Stronje št. 28 na 6 mesecev zapora;
7. Dončev Stojana (1911), vrtnarja, bolgarskega državljan iz Ptuja, Ormoška cesta 5, na 15 mesecev zapora in izgon iz FLRJ;
8. Cvetko Franca (1924), nameščenca iz Nove vasi pri Marku št. 6 pa oprostile krivde in kazni.

Simpatizerji in člani med užaljenimi

Ze z obtožnico razgaljena dejstva o vzrokih, obsegu in ciljih delovanja aktivnih članov te skupine je še bolj razgalila razprava in podčrtala nujnost široke budnosti delovnega ljudstva in množičnih organizacij napram posameznikom, ki ne zaslužio naše gostoljubnosti in ki jim ni svoboda, neodvisnost in socializem narodov naše domovine najvišji cilj, ker zasledujejo s svojim delom le osebne koristi, pa četudi bi to šlo na škodo vsega našega delovnega ljudstva in na korist zapadnih reakcionarjev ali informbirojevskih sovražnikov.

Izza Horvata je bil dobro zakamufiliran Šaitanov

Horvat Franc je že od sredine leta 1950 bil v ospredju skupine, oprt predvsem na somišljenike in člane skupine Šaitanov Petra, Kodrič Stanka, Veseliča, Majcen Stanka, Zunko Alfonza ter pobeglega Kocuvan Maksa, skliceval kot sekretar tajne sestanke v Veseličevem stanovanju ob Dravi ter izbral vsako priliko na sestankih in pri slučajnih srečanjih za klevetanje našega državnega in partijskega vodstva ter za hvalisanje vodstva SZ, kateremu je bila ta skupina več ali manj pripravljena pomagati v slučaju napada na Jugoslavijo in tudi preje z različnimi diverzantskimi akcijami in bojkotom jugoslovanske mobilizacije v slučaju napada in drugače, za kar bi že sedaj pripravili sredstva, predvsem pa orožje, municijo in denar od dobro situiranih Hristovih

vrtnarjev ter bi preko zveze z Bolgarijo ali Madžarsko prejemali in izvrševali direktive informbirojevskih sovražnikov.

Hristovi vrtnarji so previdni

Ta informbirojevska skupina je našla somišljenike in aktivne člane med premožnimi vrtnarji Hristove vrtnarje ob Ormoški cesti, ki so bolgarski državljan, in celo materialno in aktivno pomoč ter zvezo z bolgarskim poslanstvom v Beogradu in tem potopu z Informbirojem. Ni namreč slučajno, da je bolgarsko poslanstvo klicalo v Beograd bolgarske državljan, ptujske vrtnarje, in to pod pretezo, da morajo plačati vojno davek, kar je bil sicer običaj predvojne Bolgarije. Kdo bi jim mogel verjeti, da je bilo ob takem obisku leta 1950 malo govora o razmerah v ptujskem okraju, o pogojih za delo IB in raznih okoliščinah, temveč le o vojnem davku. Ni slučajno, da so imeli bolgarski vrtnarji namen postopoma izvlči ves denar iz banke in ga spraviti v Zagreb k Minčevemu bratu, od koder bi ga v slučaju napada na Jugoslavijo nekako spravili v Bolgarijo v slučaju, da jim tukaj ne bi kazalo dalje živeti in si delati dobičke. Ni torej tudi slučajno, da je bil pripravljen Šaitanov Peter poskrbeti skupini zvezo z IB, kot ni slučajno, da ga je Hristov Minčo opozarjal, naj bo previden pri delu skupine, sicer bi lahko imeli nevarnosti. Niti ni slučajno, da je vrsta Minčevih znanec dvigala glas in ga zagovarjala na množičnih sestankih, ko je bil izdan ukrep o njegovem izgonu iz FLRJ. Tudi Dončev Stojan je vedel za delo IB skupine in za sodelovanje Šaitanov Petra, vendar ga je skrbelo edino to, če pridejo skupini varnostni organi na sled, ni pa ga skrbelo škoda, ki bi jo povzročala ta skupina naši družbeni stvarnosti.

Kdo bo župan po okupaciji

Na sestankih in v osebnem kontaktu je Šaitanov s Horvatom in Veseličem ter ostalimi za pridobitimi resno razpravljal o aktivnosti skupine ter reševal razna organizacijska vprašanja, razpravljajoč vsakokrat tudi o političnem položaju, po katerem so Horvat, Veselič in Šaitanov ocenjevali, kako dolgo bodo ilegalno delali do napada na Jugoslavijo. Šaitanov Petra pa je skrbelo še več kot ostale, saj si je v razpravi o razdelitvi funkcij po pričakovanju okupaciji Jugoslavije zaslugi mesto ptujskega župana, kar bi si zaslužil med drugim s tem, da bi povezal skupino preko bolgarskega poslanstva v Beogradu z IB na način, kakor je to razložil na razpravi, poskrbel pa bi tudi skupini denar, da ne bi bilo treba zbirati pri simpatizerjih in članih članarine.

Eni sprejemajo, drugi odklanjajo sodelovanje

Da bi organizacija zajela čimveč prikladnih oseb, kakor so jih pač ocenjevali Horvat, Veselič in Šaitanov, sta se potrudila Horvat in Veselič (Šaitanovu je bilo narodno) do posameznikov, od katerih sta pričakovala, da bodo iz osebne ali kakršnekolj užaljenosti simpatizerji, aktivni ali podporni člani informbirojevske skupine. Tako sta posku-

šala pridobiti Turka Milana in Cvetko Franca na isti način kot preje Zunko Alfonza, kar pa jima ni uspelo, vendar Turk in Cvetko nista nikesar podvzela da bi bilo preprečeno kaznovano delovanje skupine. Enako kot že rečeno ni nikesar podvzel Dončev Stojan.

Sovražniki ljudstva imajo iste cilje

Po zaslišanjih obtožena Horvata in Šaitanova se je posebno in nazorno videlo, da se povezujejo v svrhu delovanja proti naši današnji družbeni ureditvi ljudstvu sovražni elementi ne glede na to, ali so pristaži klerikalne ali informbirojevske reakcije, ker jim je skupni cilj - rovarjenje proti Jugoslaviji. Horvat in Kocuvan sta se spoznala v zaporu, kjer je bil prvi zaradi kriminala, drugi pa zaradi organiziranja povork v čast škofu dr. Držičniku. Horvat in Veselič ter Šaitanov so preverjali prikladnost posameznikov po tem, kako dosledno je kdo kritiziral in blatil ljudsko oblast in KPJ, zasledujoč predvsem osebe, ki so bile iz katerega kolj vzroka izključene iz KPJ. Ni čudno, da je imel odločilno besedo tudi Šaitanov in da so za skupino vedeli še obtoženci Zunko, Turk in Dončev.

Potrebna je večja budnost

Ta proces zoper Horvata in ostale člane skupine ne služi samo kot dokaz zlasti glede Horvata, Šaitanova in Kodriča, da obstajajo taki posamezniki, ki jim je rušilno delo v domovini bolj pri srcu kot graditev socializma in da so tudi taki, ki jih je na podlagi osebne užaljenosti mogoče pridobiti vsaj za simpatizerjanje ali prikrivanje protiljudske delovanja. Ob teh dokazih in izkušnjah je utemeljena nujnost večje budnosti kot je bila doslej, saj je ravno premalo budnosti pripomogli tej skupini, da je lahko obstajala, se razvijala in delovala polni dve leti. Podcenjevanje tovrstnih sovražnikov spada med neopravičljivo slabost množičnih organizacij in tudi posameznih državljanov, s katero morajo tudi glede na prednjo konkretnost temeljito obratovati.

Prebivalci iz ptujskega okraja radi obiskujejo „Prekmurski teden“ v Murski Soboti

Murska Sobotica, 30. avgusta (LP). Danes je obiskalo več delovnih kolektivov iz ptujskega okraja tukajšnje gospodarsko razstavo »Prekmurski teden« in si z velikim zanimanjem ogledali vse razstavne prostore ter se zanimali za podrobnosti očitno z namenom koristne uporabe izkušenj te razstave za svojo veliko gospodarsko razstavo, ki bo zopet v Ptuju leta 1953.

Najprej so si ogledali okusno urejene razstavne prostore v novi gimnaziji. V treh nadstropjih so videli v 15 okusno aranžiranih sobah moč in barvitost gospodarske in kulturne dejavnosti na področju velikega murskosoboškega okraja. Tudi razstavni del na prostem jih je zelo zanimal. Preveč bi bilo opisovati, kako so občudovali industrijske in obrtniške izdelke cele vrste podjetij in obrtniških obratov in delavnic in primerjali te izdelke z izdelki ptujskih podjetij in obratov. Na vprašanje, kaj jim najbolj ugaja, niso mogli dati odgovora, saj se jim je zdelo vse tako odbrano in dovršeno, da je bilo težko ocenjevati, kaj je lepše ali zanimivejše.

Potrdili so nam, da so se prepričali, da imamo v Prosenjakovih, Lendavi, Lju tomeru in drugod prav tako sposobne ljudi kot v Murski Soboti, od koder je največ naših razstavilcev.

Ptujski kot ostali obiskovalci razstave, ki pridejo jutraj in odpušujejo popoldne, razen onih, ki so prišli ob nedeljah, so bili prikrajšani za kulturni del razstave, ki ga tvori nad 25 prireditelj, začeti s koncerti, preko gledaliških predstav, kmečkega večera, večera slovenskih narodnih pesmi, športnih nastopov, šahovskih turnirjev, do zaključnega zabavnega večera, kar vse ravno dokazuje, da je »Prekmurski teden« zajel res vse gospodarsko-politično in kulturno-prosvetno dejavnost in napredek prekmurskega dela Slovenije.

Zelo zanimiva se je zdelo gostom iz Ptuja zamisel, da so bile pred Okrajno razstavo organizirane razstave po občinah pod naslovi: »Občinski praznik«, »Dan naše občine«, »Občinski dan« itd., ki so prikazale marsikaj, česar si odbor okrajne razstave sam ne bi mogel domisliti. Ljudstvo je na svojih domačih prireditvah izrazilo svoje gospodarske in kulturne zanimivosti. Povedali smo Ptužčanom, da je bila med najbolj uspešnih razstavilcev taka razstava v Prosenjakovih in Cankovi ter Tišini. Vse organizacije so se zavzele za razstave in tudi storile vse, da so razstave uspele.

»Kaj takega bi bilo tudi za naše občine,« so dejali Ptužčani, ko smo jim prikazali, da je ta način omogočil, da je zajel končno Prekmurski teden v Murski Soboti vse, kar je bilo na občinskih razstavah in prireditvah najlepše in najzanimivejše.

Dopisi uredništvu

»Kaj je s postavitvijo spomenika padlim borcem NOV v Gorišnici?«

Na poziv v članku v Ptujem tedniku z dne 29. avgusta t. l. pod gornjim naslovom sporočam:

1. trezno mislečim Goriščanom in ostalim bralcem:

Za postavitev spomenika padlim borcem NOV v Gorišnici zbrani denar v znesku 11.181 din je vložen pri podružnici Narodne banke v Ptuju na računsko knjžico št. 643-656-4-102, dočim je seznam darovalcev prispevkov spravljeno pri Krojevni organizaciji ZB NOV, ki pripravlja odkritje spominke plošče padlim borcem za dan 29. nov. 1952. Ta plošča bo pritrjena na zadrudnem domu v Gorišnici. Spomenik bo postavljen, ko bodo zbrana za to potrebna sredstva;

2. zaskrbljenemu člankarju in ostalim, ki radi dvomi v vse, kar danes delamo:

F. A. iz Zagajč (ne iz Gorišnice) je hotel javno pojasniti, kot bi med vsemi najbolj častil spomin na borce NOV s 50 dinarji, ki jih je prispeval, poleg tega pa hotel dokazati, da je tako daleč od organizacije NOV, da mu je treba potom časopisa sporočiti, koliko je bilo takih dobrotnikov kot je bil on in kam je spravljeno njihov denar. Razumljivo je, da so posamezniki, ki so res še zelo daleč od vsega današnjega dogajanja, preje smatrali, da je denar zapravljen, kot pa da je organizacija ZB NOV Gorišnica poskrbela za akcijo in tudi za to, da so bili spiski darovalcev in denar spravljeno na pravilno mesto in da bo skoraj odkritje spominke plošče

Gorišnica, 1. sept. 1952.

Donaj Franc

Čas bi že bil, da bi v Rogoznici dogradili zadrudni dom

Nedograjena stavba zadrudnega doma v Rogoznici me je vzpodbudila, da napisem nekaj vrst o tem vprašanju.

Rogozniški zadrudni dom je v središču okoliških vasi ter bi bilo pravilno, če bi stavbo že enkrat dokončali. Stavba ne bo služila samo za ureditev pisarn, temveč je predvsem važna dvorana, v kateri bi lahko prirejali kulturne predstave in drugo, kar je potrebno vzgoji in razvedrilo kmečkih in delavskih družin podeželja. V zadrudnem do-

mu bi lahko prirejali tudi gospodinjstvo in druge tečaje. Veliko število kmečkih in delavskih delcih iz okoliških vasi bi se z veseljem in zanimanjem odzvalo pozivu na tečaj v jesenskem in zimskem času. S tem bi pa tudi v našem kraju v praksi potrdili v državi nezakonitno enakopravnost žena, da si te lahko prav tako kot moški pridobivajo vse potrebne znanje za življenje in izvrševanje svojih gospodinskih, materinskih in družinskih dolžnosti.

Z. D.

»To imaš od ubogega kapitalista...«

Ptuj, 30. avg. (LP). Danes sem bil priča sramotnega dogodka na Kvedrovem trgu. Popoldne po 17. uri je pripeljal velik dunajski avtobus brez potnikov pred bencinsko črpalko. Soffer in sprevodnik sta izstopila in šla v kavarno »Evropa«. Kot navadno se je tudi tokrat zbral okrog avtobusa polno radovednežev, med katerimi je bilo zopet največ otrok pa tudi nekaj odraslih. Ko sta se potnikta vrnila iz »Evrope« k avtobusu, jima je pristopil N. J., delavec nekega ptujskega podjetja, stanujoč v Dravski 6. Po nerazumljivem pomenku v nemščini je ponudil sprevodnik N. J. par desetakov s pripombo: »To imaš za brizganec! Ker N. J. tega ni vzel, je sprevodnik ponovno segal v denarnico, izvlekel stotaka in ga ponudil N. J. s pripombo v nemščini, poudarkom in ciničnim nasmehom vpričlo večjega števila ljudi: »To imaš od ubogega kapitalista!« Delavec je vzel stotak in se hlapčevsko zahvaljeval še ko sta potnikta zaprla avtobus in se odpeljala. Več odraslih je obstopilo N. J. in se zgražalo nad njegovim beraskim početjem kljub temu, da je samec in da prejema mesečno okrog 8000 din vstevši bone, kjer je v službi.

V diskusiji o tem dogodku sem slišal pripombe, zakaj takih primerov ne preprečijo organi LM, vendar smatram, da to ni samo njihova naloga, temveč naloga vsakega zavednega državljan, ki je pripravljen na vsakem koraku varovati in braniti čast in ugled državljanov socialistične domovine.

Po vsem se je videlo, da je sprevodnik izbral ponujeno mu priliko in s pikro pripombo o »ubogem kapitalistu« in z demonstrativno »dobročestnostjo« hotel bolj ostalim kot N. J. očitati, da pač mora tujec podpreti takega »revaža«, če ga domačini nočejo.

Dvomim, da je sprevodnik toliko razmišljal o N. J. kot o svoji dobrotljivosti, za ceno katere si bo pač lasti pravico do marsikatero nepravilne pripombe o razmerah v sosedni Jugoslaviji, katero je smel obiskati in ga hotel videti, da je tukaj doma delovno in samozavedno ljudstvo in da je med njimi le še nekaj posameznikov hlapčevske zaostalosti, ki so slepi za vse dogajanje okrog sebe in ki se zadovoljujejo s tem, da jim pade v žep tujčeva drobtinca...

Z. D.

Člani ZB v Gorišnici gredo v zgodovinske kraje NOB

Gorišnica, 30. avgusta (RM). — Nedavno je zborovala sekcija ZB Gorišnica, vendar ne ob zaželenem številu članstva. Na tem zborovanju smo čuli poleg referata tov. D. Cokla o političnem položaju v svetu, tudi razveseljivi sklep, da se članstvo udeleži v zares lepem številu zbora vseh borcev Slovenije, ki bo 13. in 14. t. m. na Dolenjskem, v zibelki naše osvobodilne borbe.

Zelimo, da se te naše nadvse važne manifestacije udeleže tudi, nečlani ZB, saj so izdatki za vožnjo bodisi s posebnim vlakom bodisi z motornimi vozili skrajno nizki in za vsakogar dosegljivi.

KJE ???

V prodajalnici srečk. trafiki Čuš (nasproti Veleblagovnice, bivše Na-Ma) se že prvi dan po izrekanju izplačujoče vsi dobilki brez vsakega odbitka in je največja izbira srečk državne loterije!

Končno so prišla na vrsto tudi popravila mostov čez Pesnico

Dornava, 3. septembra (VK). Na cesti Ptuj—Dornava—Polenšk je že bilo potrebno popravilo mostov in propustov, ki jih je največ zlasti med Dornavo in Hlaponci. Glede na velik promet in obstojajočo prejšnjo nevarnost, je končno prišlo do popravila mostov, ki so tudi po dva in pol mesečnem zaprtju ceste dovršena. Motorna in vprežna vozila so končno brez skrbi, da bi se jim na tej cesti pripetila nesreča. Cestno delovodstvo v Ptuju se gotovo zaveda, da so tudi na cesti Rogoznica—Podvinci—Pacince—Juršinci že dotrajali in potrebni obnove, kar dokazujejo med drugim tudi že dotrajana ograja, ki marsikje visijo v Pesnico. Kot se sliši, tudi do teh popravil ni več daleč, ker da je les za nje že pripravljen v Središču in da bo trajalo popravilo glavnega mostu čez Pesnico kak mesec dni. To in ostala manjša popravila bodo končno pripomogla do varnega in rednega prometa tudi na tej važni cesti. V času popravil bo moral biti promet s te ceste preusmerjen na cesto Pacince—Dornava—Hlaponci—Mostje in obratno.

Nezakonitosti pri odpovedovanju delovnih razmerij

(Nadaljevanje s 1. strani)

traža načelno takih očitkov ne upošteva ter razveljavlja odpovedno odločbo z utemeljitvijo, da se zadeva razčisti v obliki disciplinskega ali kazenskega postopka, razen v primerih, če podjetje svoje očitke dejansko podpre s tehničnimi in neovrgljivimi dokazi.

Nadalje se odpoved pogosto utemeljuje z ukinitivjo delovnih mest in zmanjšanjem aparata. Čeprav je ta razlog v mnogih primerih upravičen, vendar še ne daje opravičila za uporabo odpovedi. Po 86. členu zakona o državnih uslužbenih LRS je v takih primerih dokončna odpoved le kot skrajno sredstvo. Po citirani določbi se sme uslužbenca v takem primeru zaradi zmanjšanja števila delovnih mest ali reorganizacije namestiti celo na drugo delovno področje ne glede na njegovo strokovno izobrazbo in sposobnost. Poskati je namreč treba vse možnosti za drugo zaposlitev uslužbenca ali delavca in se poslužiti odpovedi le kot skrajnega sredstva.

Pogosto pa podjetja zanemarjajo formalno (oblikovno) plat odločbe o odpovedi delovnega razmerja in obvestijo prizadetega uslužbenca oz. delavca z navadnim dopisom in to seveda brez obrazložitve in brez pravnega pouka do pravice pritožbe ter večkrat tudi ne povedo dolgolet in pričetek odpovednega roka. V skladu z zakonitimi predpisi, ki urejajo tudi oblikovno plat odločbe, bodo morala podjetja ob izdaji odpovednih odločb posvetiti temu vprašanju več pazljivosti in pozornosti, ker bo v nasprotnem primeru inspekcija za delo po 12. čl. uredbi o postopku pri odpovedi delovnega razmerja delavcem in

uslužbenecem gospodarskih organizacij razveljavila kot nezakonito vsako odločbo o odpovedi, ki ne bo imela vseh bistvenih sestavin ali bodo pa te sestavine napačno navedene.

Poudariti je treba, da je odnos nekaterih podjetij do odločb, ki so izdane v arbitražnem postopku in s katerimi se odločba o odpovedi delovnega razmerja razveljavlja, budisi zato, ker je nezakonita ali pa zato, ker niso podane okoliščine, ki so navedene v obrazložitvi odpovedi, kritičen in obojanja vreden. Tako je praksa pokazala, da podjetje »Rožnik« v Ptuju odločbo arbitraže sploh ni upoštevalo, ker je pač smatralo, da je ta odločba le brezpomenben kos papirja, ki se podjetja absolutno ničesar ne tiče in da je pravno veljavna nezakonita odpovedna odločba, ki jo je izdal direktor. Ob priliki inspekcijskega pregleda Tovarne volnenih izdelkov Majšperk se je ugotovilo, da uprava za 32 odpuščenih delavcev in nameščenecv ni mogla dokazati, iz kakšnih razlogov jih je odpuščala. Vsemogočnj direktor Juh pa se pri tem ni oziral na invalide, žensko delovno silo in socialno stanje odpuščenih. Takim in sličnim primerom bo morala pristojna inspekcija dela posvetiti v bodoče več pozornosti in zoper kršilce povzeti potrebne ukrepe.

Na vse omenjene nezakonitosti in nepravilnosti je treba posebno opozoriti sedaj, ko delovni kolektivi ugotavljajo večje ali manjše delovne rezerve, ki jih sproščajo in jih obenem opozorijo na zakonitost postopka pri odpovedovanju delovnega razmerja, katerega bistven namen je, preprečiti pojave, ki nimajo nič skupnega s socialističnimi odnosi in so groba kršitev zakonitih predpisov.

Uspela solistična koncerta baritonista Koširja Vladimirja

Koncem meseca avgusta so vaščani na Hajdini imeli priložnost poslušati solistično vokalno glasbo. Domačin, baritonist tov. Vlado Košir, ki je absolvirjal operno šolo v Ljubljani, jim je v poldrugournem programu pel nekaj slovenskih narodnih, partizanskih in umetnih pesmi ter opernih arij. Prisotno občinstvo je z nepričakovanim zanimanjem poslušalo in sledilo izvajanju programa. Tak večer je pokazal, da lahko tudi med kmečkim prebivalstvom najdemo mnogo ljudi, ki bi z veliko željo in pravilnim razumevanjem in uživanjem znali sprejemati kvalitetno interpretiran solistični glasbeni program. Na klavirju ga je spremljal tov. prof. Luževič, s katerim marljivo dnevno vadita in pripravljata novi program.

S poljudnim komentarjem je tovariš Rebernak skušal izvajana glasbena dela čim bolj približati prisotni publikii, da bi jih le-ta lažje dojela in razumela, kar je brez dvoma tudi uspelo. Podobni komentariji so ob takih prilikah in v taki obliki prav dobrodošli in vzgojno zelo učinkoviti.

Z istim programom je gostoval tov. Košir tudi v tovarni v Strnišču. Pričakovati je bilo, da ima strniško občinstvo več smisla in razumevanja za kulturne prireditve, vsaj za take, ki so na dovolj primerni umetniški višini. Mislim, da 49 prodanih vstopnic za ta večer ne more biti pozitivno pričevalo kulturnega stanja in dela med delavci in nameščenci tega našega največjega industrijskega kombinata v državi.

Na spondu so bile nekatere znane slovenske narodne pesmi (Prelovec, Pavlič), nato štiri partizanske: dve trnogorski (Komendant Sava in Puško moja), Kuharjevo »Slovo partizana« in »Kovaška« od M. Kozine, S. Schuber-

tovo pesmijo »Smrt in deklica«, ki jo je solist pel v originalu, je bila predstavljena občinstvu nemška klasična romantična pesem z Ipavčev »Ciganko Marijo«, Pavličovo »Pred durmi«, Skrljančev »Vizijo« in Viharjev »Morinarjem« pa naša slovenska umetna vokalna glasba. Z nepričakovanim aplavzom je publika sprejela arije iz oper »Faust« (Gounod), »Carmen« (Bizet) in »Figarova svatba« (Mozart).

Po ploskanju in ocenah občinstva so deč je solist najbolj uspel s Kuharjevo »Slovo partizana«, Viharjevimi »Morinarjem«, Schubertovo »Smrt in deklica« ter vsemi tremi arijami, posebno Figarovo, iz Mozartove opere »Figarova svatba«.

Program je bil nalašč tako prirejen, da bi bile v njem zastopane prav vse tri pesemske oblike (narodna, umetna in operna). Kajti le s tako kvalitetnim in pestro izbranim programom bodo prireditelji podobnih glasbenih večerov znali uspešno približati glasbeno umetnost našemu delovnemu ljudstvu, saj je to pravzaprav edini in glavni vzgojni namen naših glasbenih prireditev. Pogosti tovrstni koncerti bi pripomogli tudi k pozitivni vokalni glasbeni dejavnosti v naših prosvetnih društvih, ki je v zadnjih letih precej upadla.

Z istim programom go tov. Košir koncertiral v bližnjih dneh tudi v Ptuj, Majšperku, Ormožu in Vidu.

O samem solistu tov. Koširju pa s odimo, da razpolaga z res kvalitetnim glasovnim materialom. Dejstvo, da je njegov glas, s katerim je imel nekaj že res uspešnih koncertov, šele v razvoju, mu obeta še veliko bodočnosti. Vsi mu želimo, da bi na poti svojega bodočega dela povsod srečno uspeval. —

Zakaj je godba SKUD „Jože Lacko“ prenehala s koncerti v parku?

Res je, da je naša sekcija — godba na pihala — prenehala s koncerti v parku in to ne zaradi »rahločnosti« godcev in zaradi prilike, da se svoje naloge čim prej odrežejo, temveč zaradi sklepa upravnega odbora SKUD »Jože Lacko«. Koncert, ki je bil v parku, je bil dobro pripravljen in pravočasno objavljen s plakati kot koncert, kar se nikakor ne more zamenjati z »vajo« v parku. Tudi koncert v parku ni bil po dolgih diskusijah ptujskih godcev, ki so pristali na to, da bodo vsak četrti predelili za naše Ptujčane brezplačen koncert, temveč po odločitvi dirigenta, ki najbolje ve, kdaj je naštuđiran program zrel za javne nastope, t. j. za koncerte in ki tudi odgovarja za kvaliteten program in izvedbo.

Dobro bi bilo, če bi marsikateri Ptujčan vedel, da prihajajo naši godci redno vsak teden dvakrat na vaje ob blizu in daleč in to celo iz Strnišča, Vel. Nedelje, Hajdine, Nove vasi itd. in da so v letošnjem letu že 25-krat sodelovali pri vseh praznovah drž. praznikov, manifestacijah, akademijah, pri spremljavi rekrutov, mladinskih delovnih brigad, sprejemu Titove štafete, pri telednevni nastopi, pri mladinskem festivalu, pri tomboli v korist gradnje kulturnega doma »Jožeta Lacka« itd. in to vse brezplačno. Ptujška godba na pihala in celotno sindikalno kulturno-umetniško društvo »Jože Lacko« do sedaj v letošnjem letu res ni dobilo iz raznih kreditov nobene subvencije ali podpore, v sled česar smo se morali vzdrževati izključno iz svoje lastne dejavnosti, pa kljub temu nismo za vse nastope in prireditve zahtevali po 10.000 din kot so to zahtevali n. pr. godbeniki drugod kljub izdatnim podporam, ki so jih dobivali. Zaradi tega smatramo, da je vsako neodgovorno pisanje in zbijanje šal na račun poštvovalnih godbenikov neresno.

S tem ne trdimo, da ne prenesemo strokovne kritike, t. j. ocene, katero bi napisal ljubitelj glasbe, ne pa dopisnik »Toteg« ta, ki si naj za svoje plačano delo poišče drugo področje kulturne nedelavnosti ali celo bolj privlačne šale, ki ne bodo v škodo skupnosti, temveč v njeno korist.

Iz prostovoljnega dela v prid skupnosti se navadno nihče ne norčuje.

Zorčič Franjo

Spečega na železniški progi je povozil vlak

Moškajnci, 25. avg. (Vic). Danes zvečer ob 18.55 je povozil vlak, ki je pripeljal iz smeri Ormoža proti Ptuj, čez desno nogo mladoletnika Vrtič Franca, starega 7 let, iz Moškajnc, ki je bil takoj nato prepeljan v ptujsko bolnišnico.

Vedno se razpravlja o reznih nesrečah in ljudstvo opozarja nanje, a kljub temu je teh še precej in se še bodo ponavljale po krivdi in nepremišljenosti posameznikov.

Kako je prišlo do te nesreče, lahko vidimo iz sledečega: Otrok je šel z doma ob železniški progi z namenom, da gre v gozd in nabere nekaj za prašiče, za kar je gotovo vzel njegov mater. Ker je bil že prej vreden posejati na železniški progi in celo na tračnicah, je tudi usodnega dne sedel na progo, jedel jabolko in zraven zaspal. Čez nekaj časa je pa privozil vlak števil. 1101. Kolesa lokomotive so zmečkala Frančku stopalo desne noge in mu ga odrezale. Strojevodja je opazil nesrečo tik ob stroju in ustavil vlak. Takoj so naložili ponesrečenca ter ga odpeljali v ptujsko bolnišnico. Ta nesreča se je zgodila nekaj metrov (1 do 5) od železniškega prelaza

V gore po zdravje!

Vedno več ljudi odhaja v svobodni prirodni svet, kjer najde človek mnogo svežega zraka za svoje telo. Trume mladih in odraslih odhajajo v naravo, posebno pa na planine, kjer tičejo in naidejo telesno okrepitve. Narava, posebno planinska, okrepitvene deluje predvsem na oslabele sile organizma s tem, da jih osvežuje. Pogoj človeškega zdravja je normalno, harmonično sodelovanje vseh delov organizma, tega pa ni, če so dalje časa delovali v večji meri le isti telesni organi. Le pogledimo človeka, ki pri svojem delu mnogo sedi. S kakšno težavo prehodi pot na majhen grič, ki normalno razgibanemu telesu ne povzroča nikakih težav! Mišice so mu oslabele, pa tega ni niti opazil, prav tako pa mu je oslabele srce in dihalni organi, čemur sledi še vrsta drugih slabosti. Tako telo počasneje pretvarja hrano ter počasneje odvaja razkrojeni telesni material, ki pa se zato v telesu kopiči in predstavlja vir raznih bolezni.

Tak človek se čuti izmučenega, ter skuša dobiti novih moči s telesnim počitkom in izdatnejšo hrano, s čemer pa le odloča pot raznim boleznim. Telesno oslabeleost je boljše odpravljati z urenjenim utrujenih in zamerenih organov. Okrenitve za to ne lažimo v telesnem počitku, še manj pa v pomnoženih prehrani! Mišičje se s tem sploh ne krepi, utrjuje se le z vadbo, posebno pa še s hojo v svežem zraku. Tu imamo zopet svojo važno nalogo gore.

Včasih najdemo človeka, ki trdi, da je hoja po planinah zdravju nevarna, češ, da prevnetemu planincu oslabi srčno mišičje. Toda to se dogaja sploh pri vsakem prenapenjanju telesnih sil, bodisi pri telovadbi, kolesarjenju, rokoborbi, veslanju, plavanju itd.

In kakor to dejstvo samo na sebi ne nudi razloga proti telovadbi in drugim športom, tako ga ne more niti proti hribolastvu.

Hoja po gorah krepi srce in mišičje, pri tem pa se je treba seveda ravnati po sposobnostih srca in pljuč. Teh ne smemo precenjevati, posebno sprva. Pri hoji se namreč delovanje srca pojavlja z močnim utrujenjem, tudi dihanje je hitrejše. Na take pojave je treba vedno paziti ter brezpogojno počivati, da se delovanje srca umiri. To kaže, da je napor prevelik. Vendar na srce človek, če se ravna po tem pravilu, v krajšem času vzgoji srce in mišičje k večji delavnosti ter ohrani normalno zdravje do najvišje starosti.

Toda, bo kdo rekel, starost vendar izključuje negovanje alpinizma! Kakšna starost? Postara se, kdor okosteni v brezdelju, ali če se v telesu vsled prezakošnega življenja vrše trajne spremembe v organizmu. V zadnjem slučaju opažamo starostne pojave že v mlajših letih, posebno pri meščanih.

Starost ne omejuje hribolastva, temveč le zdravstveno stanje, ki se pa da ohraniti tudi v visokih letih. To dokazujejo svoločci, pa tudi planinci v visoki starosti.

Počivanje med hojo po planinah pa zahtevajo tudi atmosferski činitelji ter deloma napor zaradi manj udobne poti. Kar se tiče zraka, se pojavlja vpliv atmosfere šele navadno v višini

Moškajnci—Tibolci v smeri proti Ormožu.

Iz vsega tega lahko sklepamo, da se starši preveč zanesajo na otroke in jih premalo nadzirajo. Izkušnja s Frančkom nam jasno kaže, da je bil vajen posejati na železniškem tiru in da je ravno vsled njegove brezbrzičnosti in nezadostnega nadzorstva staršev prišlo do te nesreče. Franček bo vsled tega trpel vse življenje posledice zaradi zgubljenega stopala. Da so starši premalo previdni, nam potrjujejo primeri, kjer starši sami puščajo hoditi svoje otroke čez progo, ceste in slično in kjer pošiljajo na pašo ob progi male nezkušene otroke, ki si najdejo povsod zanimivo igrališče in posedajo ravno na prepovedanih in nevarnih mestih.

Ko perutničice razpenjajo...

Naglo mine zgodna pomlad in v ptičjem gnezdu se oglasi mladi rod. Nikdar prej in nikoli pozneje nimata samec in samica toliko opravka kot prav sedaj. Podnevni krmila, ponoči grejta in varujeta tako, da pozabita na pesem. Mladiči jima rastejo in že se nagibajo čez gnezdo, že pogledujejo v svet. Stara dva razumeta, kaj hočejo. Popustita nenehen lov na gosenice in črve in začeta jim kazati, kako naj razpno perutničice in se spuste iz rodnega gnezda.

Pri nas je tudi tako. Naš otrok, ki je dovršil sedem let, je nemiren že celo poletje. Jeseni bo razpel perutničici, jeseni bo šel v šolo.

Sola. Zakaj je šola na svetu?

Ata pravi: »Le malo še počakaj, pa te bodo že v šoli reda naučili.«

Mama tudi pravi: »Vse učiteljici povem, kakšen si, da ti bo hudo uro navila. V šoli ti že pokažejo.«

Oče in mati sama vsajata v otroka strah in mržnjo pred šolo. Ali je potem čudno, ko ga na prvi šolski dan niti zlopa niti zgrda ne moreta spraviti na najtežjo pot proti šoli, katero sta mu tolikokrat zaznamovala kot mučilnico? Prav kakor preganjano žival ga s palico spodista iz domačega kota in »kneteta« v šolo. Njuna groba sila, ki je sinčku ali hčerki sprožila prvi korak v šolo, je ustvarila pravi črni dan. Nove-mu šolarju je odvrtna bela šolska snoba, tuji so mu sošolci, huda in sovražna je doba vaške učiteljice. Rešil bse te

tuje šare. Pobegnili bi v gozd in se skrili v lističji brlog, kjer ga ne bi nihče našel...

*
Pri nas je tudi tako, — tako kot v ptičjem gnezdu. Franček in Lizika razpenjata perutničici: »Mama, čez koliko tednov bo šola? Saj še jabolka zorijo, kot si rekla, pa šole še ni.«

»Malo še počakajta! Ko bo tvoj predpasnik narejen, Lizika, in ko bodo Frančkove hlačke sešite, takrat bo šola.«

Da bi res ta šola že prav kmalu bila! O, saj bo! Ata jima je iz mesta prinesel peresnici, svinčnika, Liziki pisanček in Frančku pravi šolski nahrbtnik.

»Ata, kaj pa bo potem, ko bova midva v šolo hodila?«

»No, kaj? Do sedaj sta bila samo doma pri mami in pri meni. Kot šolarja bosta pa vsak dan hodila z doma, da bosta spoznala svet in si nabrala novega znanja. Stari, stari ljudje so že rekli, da čim več človek zna, tem več velja.«

»Mene pa le skrbi, kako bo v šoli. Ali je učiteljica res huda?«

»Tvoja mama je tudi huda, če je ne poslušaj. Prav tako tudi učiteljica. Saj jo boš kmalu videla. Prijaznega obraza je, nikomur nič hudega ne stori. Res, — kot tvoja mama!«

Vse je pripravljeno. Franček in Lizika gresta prvič v šolo. Ata in mama sta popustila gospodarsko rabo in praznujeta z otrokoma. Na mizi stoji košat šopek kot ob nedeljah. Sedijo in pijejo

okrog 2000 metrov. Tu prijema začetniške takozvana gorska bolezen, ki pa po počitku kmalu mine. Znano je, da slabotnejši ljudje, ki trpe v nižinah za krvavenjem pljuč, v višinskih sanatorijih hitro okrevaajo. Prav tako je dokazano, da dobi človek po daljšem bivanju na gorah za trajno več rdečih krvnih teles in prav zato se priporoča slabokrvnim bivanje na gorskih višinah.

Najdragocenejši pa je vpliv višin na osvežitev telesa. Telo se okrepi in že samo bivanje na gorah učinkuje prav blagodejno na vsakega človeka, bodisi mladega ali starega.

Zato pa, kdor preživlja vse leto med mestnimi zidovi, kdor potrebuje prijetnega razvedrila in okrepčila, na gore! Če si star, se boš s planin vrnil pomlajen, če si mlad, se boš s tem varoval prezgodnjega ostarjenja! Na visokih planinah bo novo življenje ob-jelo tvoje telo, duh in živci si bodo nabrali novih moči in s podvojeno močjo se boš zdrav in vesel vrnil na svoje delo!

P. M.

Ali ste se že prijavili za izlet v Toplice

Ptuj, 3. septembra (LP). Okrajni odbor ZB NOV Ptuj je poskrbel za množično udeležbo proslave 10. obletnice ustanovitve SLOVENSKE BRIGAD, ki bo 13. in 14. septembra t. l. v Toplicah na Dolenjskem, za katero je iz FLRJ prijavljenih nad 150.000 gostov.

Prijavljenci iz ptujškega okraja bodo odpotovali v Toplice s posebnim vlakom, avtobusi in kamioni podjetij. Čas odhoda bo objavljen prihodnjic v tedniku, prijavljenim pa ga bodo sporočile tudi organizacije ZB NOV.

Vožnja iz Ptuja v Toplice in nazaj bo stala s kamionom, avtobusom ali vlakom od 254 do 322 din. Vsa vozila iz ptujškega okraja se bodo zbrala s potniki v Majšperku in bodo odpeljala v vezani koloni proti Toplicam.

Največje zanimanje za udeležbo so pokazali v Halozah, Ptujju in Slovenskih goricah, manjše pa na Ptujskem in Dravskem polju.

Ali je poslovanje uslužbenk KZ Gajeveci pravilno?

Gajeveci, 27. avg. (LO). Naše nestročno čakanje dne 27. avgusta 1952 na cesti pred poslovalnico KZ Gajeveci nas je pripravilo do tega, da tudi javnosti pojasnimo poslovanje tukajšnjih uslužbenk KZ Gajeveci. Javnost naj poudari, da takšno poslovanje naših uslužbenk ni pravilno.

Dne 27. avgusta 1952 okrog 15.30 sem se napotila od doma z namenom, da grem nakupit v zadružno trgovino Gajeveci vsaj najbolj potrebne artikole. Ni še bila ura 16., ko sem prišla pred trgovino, pred katero je že čakala precejšnja gruča ljudi. Med njimi je bilo največ žensk. Pridružila sem se nestročno čakajočim in jih pomagala kraikčasiti. Ura je že odbila štiri. Ob tem času bi se morala trgovina odpreti ali na žalost se ni. Potrošniki so še prihajali in se nam pridruževali, da nas je bila vedno večja družba. Tudi naše razpravljanje in kritiziranje v slabem razpoloženju in mrmranju ni nič pomagalo. Ker trgovine ni nihče odpril in ker ni bilo na pregled nobene uslužbenke, smo se seveda godrnjaje odpravile proti domu.

Drugi dan sem zvedela, da so se uslužbenke KZ Gajeveci nahajale v trgovini v Halozah in se niso vrnile, da bi stregle čakajočim potrošnikom. Saj uslužbenk v KZ nimamo zato, da jih bomo čakali pred poslovalnico cele ure. Takšne nepravilnosti naj vidijo kontrolni organi KZ in pokličejo uslužbenke na odgovornost, da se kaj takšnega ne bo več zgodilo.

Za pretep se bosta morali zagovarjati pred sodiščem

Zamušan, 30. avg. (VJ). Pred nedavnim sta Bejšak Marija in sestra Neža iz Zamušan števil. 64 izmenada napadli Tomažič Miro iz Zamušan, jo pretepili in pri tem prizadejali precejšnje poškodbe.

Kot po navadi se je tudi kritičnega dne vračala iz službe Tomažič Mira, vzgojiteljica, iz Zamušan. Ko se je oddaljvala od železniške postaje Usluševci v smeri proti Zamušanom, je nenkrat zaslišala iz žita razne psovke, ki ne spadajo v javnost, ki so merile na Tomažičevo. Ko je z mirnimi besedami vprašala, če se te besede tičejo nje, sta skočili Bejšakovi iz žita, jo napadli in pretepili, pri čemer se je posebno izkazala Bejšak Marija; sestra ji je bila le v pomoč. Pri pretepanju sta Tomažičevo telesno poškodovali po glavi, da je bil potreben zdravnik.

Treba je pripomniti, da sta se Bejšakovi hoteli rešiti odgovornosti za to početje z raznimi izgovori in lažnimi izjavami. Nekd mladi odličevac iz Usluševca se ni dal pregovoriti, čeprav je Bejšak Marija hodila na njegov dom in ga nagovarjala, naj izjavi v slučaju zaslišanja, da e zadevi pretepa snlohi nič ne ve, čeprav je bil odličevac tega pretepa. Plačati bosta morali obračun pred ljudskim sodiščem. Ničeno nekulturo dejanje zahteva primerno kazen ki bo tudi drugim v opomin in svarilo da se na slične poti ne bodo podajali.

Kako bomo nadomestili manjajočo krmo? Soraviti moramo vse do zadnje bilke, čeprav manjvredne krme. Živino moramo pasti čimdalje jeseni!

Popolna nižja gimnazija v Gorišnici

Gorišnica, 30. avgusta. — Svet za prosveto in kulturo je na svojem zasedanju dne 23. avgusta 1952 sklenil, da se dosedanji trem razredom doda še četrtega, s čemer je »zpolnjena« globoka želja staršev. Tako se bo tudi ptujška gimnazija razbremenila, kamor se je že vpisalo 13 dijakov oz. dijakinj. Staršem, ki so po večini socialno šibki, so s tem odvzeta gmotna bremena, da ne omenjamo ostalih nevsenosti, kot n. pr. vožnja z vlakom, neprespanost dijakov, pomanjkanje časa za učenje itd.

Da so vse naštetje neprilike odstranjene, gre zahvala uvidenosti in pravilnemu razumevanju Sveta za prosveto in kulturo, njegovemu predsedniku in načelniku, prav tako pa tudi zveznemu ljudskemu poslanecu, generalnemu podpolkovniku tov. Dušanu Kvedru ter republišnemu poslancu, sodniku tov. Alojzu Donaju, ki sta se zavzela za težnje ljudstva. Na tem mestu je izrekamo prizadevi starši vsem omenjenim kakor tudi lokalnim faktorjem, našo globoko zahvalo za njih pomoč.

V prihodnjih dneh se bodo odprla vrata spočitim dijakom in dijakinjam nižje gimnazije. Notranjost šolskega poslovanja jih bo iznenadila, kajti tovariš ravnatelj je poskrbel za obnovu učilnice in šolskega inventarja, tako da bodo dijaki v zares prijetnih in udobnih učilnicah. Na tem mestu pa tudi apeliramo na starše, da bodo svoje otroke redno pošiljali v šolo in jim ne kratili časa za učenje z domačimi opravili.

Vabilo

na dne 12. septembra 1952 sklicano drugo redno zasedanje Sveta za notranje zadeve v Ptujju s sledečim dnevnim redom:

1. mladinska kriminaliteta v okraju in vzroki teh pojavov;
  2. poverbe in drugi škodljivi pojavi v drž. in zadržnih podjetjih, vzroki teh pojavov in borba proti njim.
- Svet za notranje zadeve poziva državljane, množične organizacije, ljudske odbore in druge, da sodelujejo pri reševanju gornjih problemov s svojimi pismenimi ali ustmenimi predlogi, ki naj jih dostavijo ali sporoče na Svet za notranje zadeve.

Svet za notranje zadeve pri OLO Ptuj

Zahvala

Na ptujskem živilskem trgu mi je bila 29. avgusta ukradena denarnica z vso mesečno plačo. Naši Ljudski milici sem dolžna zahvalo, da sem po nekaj urah nagle in spretno intervencije dobila vrnjeno denarnico z vso vsebino. Posebno se zahvaljujem miličniku tov. Gunglju Stanetu, ki je ujel tatu.

Veličkovič — Zupančič Darinka.

POZOR!

18. in 23. t. m. bo zopet žrebanje državne loterije. Ne odlašajte in si še danes kupite srečke. Morda vas čaka sreča v septembrskem žrebanju. Zadane vsaka četrta srečka. Garantirano pa dobite dva dobitka, če si kupite serijo srečk, ki imajo končne številke od 0—9

GASILSKO DRUŠTVO POLENSAK vabi na veliko TOMBOLO,

ki bo v nedeljo, 7. septembra 1952 na Polensaku. Med 16. glavnimi dobitki lahko zadenete motorno kolo in druge lepe in dragocene dobitke. V slučaju slabega vremena bo tombola preložena na naslednjo nedeljo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vrnili so se z razstave v Freiburgu

Ptuj, 2. septembra (LP). Dones zjutraj se je vrnila skupina vinogradnikov in gospodarsko-političnih zastopnikov iz ptujškega okraja, ki je tekom tedna obiskala vinogradniško razstavo v Freiburgu — Nemčija, in si ogledalo vinograde in kletarstvo v vinorodnih pokrajinah Baden in Pfalz ter v severni Svici.

Opozorjamo bralce Ptujškega tednika, da bomo v naslednjih številkah objavili vrsto zanimivih člankov, ki bodo seznanili naše vinogradnike in kletarje s sodobnim nemškim vinogradništvom in kletarstvom, pri čemer bo posebno zanimiva organizacija obnove, ki se izvaja v okviru vinogradniških združenj.

Popravljali smo ceste

Zavrč, 2. septembra (CD). V preteklem tednu je bilo na tukajšnjih cestah, zlasti na cesti Zavrč—Turški vrh, opravljeno dragoceno delo, ki daleč presega kredit v znesku din 20.000, ki je bil na razpolago. Več domačih voznikov je navajalo gramoz brezplačno in so ga navozili 180 m³. Ob priliki teh del na cestah je bilo mnogo razpravljanja o predlogu občinskega odbora Zavrč na pobudo občanov da bi prevzel OLO Ptuj cesto Zavrč—Turški vrh v okrajni proračun, ker je ta cesta potrebna večjih popravil. Vse močno zanima, če bomo s predlogom prodrli.

Obiščite

II. Okrajno gospodarsko razstavo v Ljutomeru

Ki bo odprta do 7. septembra 1952.

Poskušnja najkvalitetnejših prleških vin — Preskrba solidna in po nizkih cenah
Zveze z avtobusj in vlakom

Goriški gasilski sektor na »Ljubljanskem festivalu«

Gorišnica, 29. avgusta (RM). — Da je 3. gasilski sektor zelo delaven, ve ne le ptujski okraj, temveč vsa naša republika.

Člani in članice so se marljivo pripravljali za gasilski festival v Ljubljani. Predpisane kombinirane vaje, ki so zahtevale od članstva skrajno disciplino in vestnost, so bile izvedene z eksaktnostjo. 64 članov in 40 članic si je priborilo na festivalu prvo mesto. Njihov trud in požrtvovalnost večer za večerom, ko so vežbali po težko opravljenem dnevnem delu, nista bila zastonj. Dosežen uspeh naj je članstvu vzpodbuda k nadaljnjemu delu, ki pa se mora vskladiti z delom PLZ, kajti gasilci in protiletalska zaščita morata biti tako tesno povezana, da tvorita homogeno enoto. Zaradi tega je dolžnost vseh gasilcev, da se množično udeležujejo mesečnih sestankov v Gorišnici. K doseženemu uspehu na festivalu, katerega se je udeležilo preko 150 članov, iskreno čestitamo!

Gradisovci se bodo izkazali na svojih tekmah

Strnišče, 3. septembra (ZO). Letošnje športne igre kolektiva gradbene-ga podjetja »GRADISA« IMM bodo na gradbišču Tovarne aluminija v Strnišču 6. in 7. septembra t. l.

Poleg tekmovalnih ekip, ki jih bodo poslala vsa gradbišča »GRADISA«, se bodo kot gostje udeležili tekem tudi druga republiška gradbena podjetja. Na ta način bo to veliko tekmovalje gradbenec za prvenstvo v raznih panogah športa. Okoli 500 tekmovalcev bo tekmovalo v nogometu, odbojki, plavanju, lahki atletiki, kolesarjenju, kegljanju, namiznem tenisu, streljanju in šahu. Za zmagovalce so pripravljena lepa praktična in spominska darila.

Jurije so ji nagrizle miši

Dragonja vas, 30. avgusta (IA). Pri tukajšnji posestnici Podgoršek Mariji je prišlo danes do zanimivega odkritja. Obveznosti, ki jih ima ta posestnica do države je hotela poravnati s tisočaki, ki so jih nagrizle miši. To odkritje daje pravo silko Podgorškove, ki se zaveda svojih dolžnosti, jih pa neče izpolnjevati, čeprav ima za to sredstva, ki jih nudi raje uprtevati po skrivajših, kakor pa da bi plačala davek, osteli denar na spravila na varnejše mesto.

Primer Podgorškove je izzval med ljudstvom zanimivo diskusijo zlasti glede na nagrizeni denar. Tukaj je malo posestnikov, ki bi bili tako zaostali, da bi se zadovoljili le z denarjem, ko pa je tudi v kmetijstvu toliko potreb, ki jih resni kmetovalci sproti zadovoljujejo, zavedajo se, da je skriti denar vedno v nevarnosti!

Z varčevanjem in odmerjanjem obrokov krme bomo prehranili živino ter obvarovali njeno rast in molznost.

To in ono iz Cirkulan

V Cirkulana smo nezadovoljni s pismo nošo Belšak Antonom, ker daje pisma drugim ljudem ne pa naslovljenju, pa čeprav se izgovarja, da ne zna cirilice. Pred nekaj dnevi je pismo, naslovljeno na Zumber Anu v Cirkulana, izročil Zuran Anici v Paradižu, kar je vsekakor prevelika »pomota«, kar pa predstavlja tudi kršenje z zakonom zaščitene pisemske tajnosti.

Z izvolitvijo novega občinskega odbora je v našem kraju marsikaj oživelo. Popravili smo pokopališče, o čemer je bilo že toliko govora, grade se ceste in popravljajo stare, obnovljajo se mostovi in brvi, kar je bilo že davno potrebno itd., tako da novi odbor resnično zasluži vsa pohvala.

V nekaj dneh bo kmetijska zadruga začela z gradnjo žage, ki je že tukaj. Obnovljeno je tudi poštno poslopje.

Cirkulančani se nameravajo udeležiti proslave ustanovitve narodnoosvobodilnih brigad v Dolenjskih Toplicah v velikem številu, saj je že do sedaj nad 100 prijaviteljev. Ljudje pa se še vedno prijavljajo.

7. septembra t. l. bo priredil krajevni odbor ZB Cirkulane v borški gostilni tombolo, katere dobiček je namenjen postavitvi spomenika talcem. Na tombolo vabimo tudi Ptujčane ter sploh goste s Polja in drugod.

Zadruge! Preprečujte odprodajo plemenske živine za zakol. Vaši živinorejski odseki naj pred prodajo organizirajo zamenjavo živine tako, da bo v vasi najprej izločena gospodarsko manjvredna žival

OBVESTILO

Obveščamo prebivalstvo okraja Ptuj, da bodo od 8. septembra 1952 naprej uradne ure na izpostavi Oddelka za notranje zadeve Ptuj v Ormožu vsak ponedeljek in petek, in sicer od 8. do 14. ure.

Iz pisarne
oddelka za notranje zadeve Ptuj

ŠPORT

NEUSPEH ALUMINIJA NA DOMAČEM IGRIŠČU

Strnišče, 31. avgusta 1952 (2-na). Danes je bila odigrana prva kvalifikacijska nogometna tekma za vstop v slovensko ligo med domačim Aluminijem in Železničarjem iz Postojne.

Za tekmo je bilo veliko zanimanje, ker je igral Aluminij na svojem igrišču.

Tekma se je začela s prvim udarcem domačih, toda nasprotnik je takoj prevzel iniciativo in po uspešnem prodoru v drugi minuti prešel v vodstvo po levem krilu. Aluminij je poskušal izravnati, izvedel je nekaj lepih prodorov, toda napad ni izkoristil priložnosti in žoge so šle v aut. NK Železničar je igral zelo hitro po krilih, ki pa je lepo in uspešno prešel v kazenski prostor domačih in tako v 25. 28. 31. minuti stresel mrežo Aluminija. Prodor Aluminija v 43. minuti je zaključil desni branilec NK Železničarja s tem, da je narahlo podal žogo svojemu vratarju in ta jo je lepo med nogami pustil v gol. Tako se je končal prvi polčas 4:1 za Železničarja.

V drugem delu igre se je Aluminij začel zavedati, uravnal je svoje vrste in prešel v napad. Železničar je prešel v obrambo, Aluminij je bil v premoči, toda ni izkoristil prilike. Železničar je bil bolj uspešen in povečal rezultat na 5:1. S prodorom v 25. minuti je znižal Repič na 5:2 in tako je ostalo do zaključka tekme.

Sodil je tov. Presinger iz Celja zelo dobro. Aluminij danes ni pokazal, kar zna. Kot celota Aluminij ni zadovoljil, pač pa nekateri posamezniki, ki so se trudili, toda tudi ti brez uspeha. Če bi Aluminij igral v prvem delu tako kot v drugem, ne bi doživel tako velikega poraza, saj sta drugemu delu igre dali možni enakovredno igre.

Rojstva, poroke in smrti

v avgustu

Lešje:

Rojstva: 5 dečkov in 4 deklice.

Smrti: Jeza Helena, roj. 31. 3. 1952, umrla v Sesterzah 6; Peklič Jožef, kmet, Dolna 44; Vidovič Janez, kmet, Dolna 27; Štamper Mihael, žagar, Stogovce 19 (proglašen mrtvim); Fideršek Albin, otrok, Preša 14; Vinkler Janez, učitar, Skrblje 2; Hechinger Franc, kmetič delavec, Zupečja vas 72, in Ceh Ana, roj. Hiti, kmetica, Apače 100.

Poroke: Salamon Maksimilijan, Naraplje 9, s Peršuh Ivano, Lešje 24; Domiter Peter, Rače 1, s Čuk Justino, Stogovce 31, in Zafošnik Alojz, Pleterje 29, s Kovačič Marijo, Pleterje 31.

Središče:

Rojstva: 3 dečki in 2 deklice.

Poroke: Leich Ivan iz Macincec in Drab Anica iz Središča.

Smrti: Novak Ivanka, stara 25 let, iz Središča 96. Proglašeni za mrtve so bili: Ivanuš Jože, star 22 let, iz Salovec 45, in Koejan Matija star 21 let, iz Godeminec 5.

Desternik:

Rodile so: Ketis Ljudmila iz Biša 42 je rodila sina, Bežjak Stefanija pa hčerko.

Umrli so: Simonič Ferdinand, rojen 1908 iz Vintarovi 18; Koren Marica, rojena 29. junija 1952 iz Desternika štev. 5; Mušič Zdravko, rojen 18. septembra 1930, poljski delavec iz Levanje štev. 36.

Zakonskih zvez ni bilo.

KINO

Mestni kino Ptuj predvaja od 5. do 9. septembra ameriški film: »Dom svrštva«.

Po sedmih letih zapora v Sing Singu se Maks Monetti vrača v italijansko četrt New Yorka, da bi uredil stare račune z brati Josephom, Tonnijem in Pietrom.

Maks gre k svoji nekdanji ljubezni Ireni Benetto, ki ga zaman skuša spraviti na daljše potovanje, na katerem bi se pomiril in se izognil mnogim nevšečnostim. Od Irene se Maks napoti v hišo svojih staršev, kjer se mu v spominu zvrstijo dogodki minulih let.

Po dolgih preiskavah pride policija na sled nekim sumljivim dejanjem Gina Monettija, očeta te italijanske družine, ki ni prijujben pri svojih

Vabilo

V nedejo 7. 9. 1952 bo v Gasilskem domu v Ptuj

KULTURNOPROSVETNA PRIREDITEV.

ki jo organizira SKUD »Jože Lacko«. Kot gost sodeluje folklorni odsek kulturnoprosvetnega društva »Seljačka sloga« iz Nedelišča pri Cakovcu s 24 plešalci in 7 tamburaši.

SPORED:

Ob 15. uri: Koncert godbe na pihala iz Ptuj, ki zaigra 4 koncertne komade. Dirigent tov. Stučl Jakob. Ob 15.30: Folklorni odsek kulturnoprosvetnega društva »Seljačka sloga« pod vodstvom šolskega upravitelja tov. Holjevca zapoje medžimurske narodne pesmi in odpleše medžimurske plesje. O nastanku medžimurskih plesov in o šegah Medžimurcev bo uvodoma govoril tajnik odseka šolski upravitelj tov. Holjevac. OB 16.30: Koncert tamburaškega zbora iz Ptuj, ki zaigra 4 koncertne komade. Dirigent tov. Petek Franjo.

Po sporedu se vrši ljudsko rajanje. Pripravljeni je bogat sročolov s 1000 lepimi dobijki. Za ples je pripravljenih dvoje plešišč. Igra troje godb. V slučaju slabega vremena (dežja) bo kulturni del programa v gledališču ob 15. uri, veselilni del pa v prostorih gasilske doma. Vabljeni vsi ljubitelji ljudske pesmi in folklorne.

Odbor

KAM???

Pridite po srečke državne loterije FLBJ v trafiko Maroh, Ptuj (stavba MLO). 18. in 23. tega mes. bo žrebanje! Pri nas kupljena srečka je maja zadela din 200.000.—

Preklic

Preklicujeva in obžalujeva žalitve patrole LM Desternik dne 5. avgusta t. l. ter žalitve LM kot ustanove. Urbanija Janez in Julijana, Desternik

MALI OGLASI

OSEBO, ki je našla 31. avgusta v Ptuj kolo »Brenabor« prosim, da se javi pri upravi lista.

PRODAM SPALNICO za 1 osebo s trodelno omaro z brušenim ogledalom. Naslov v upravi.

OD PTUJA DO DORNAVE sem izgubil denarnico z osebno izkaznico in vojaško knjižico na ime Cvetko Franc, Mezgovci 3, p. Moškanjci. Najditelja prosim, da mi navedeno proti nagradi vrne.

PREKLIČUJEM knjižico o kolesu na ime Borko Edvard, Ptuj.

PRODAM HIŠO z njivo. Cena po dogovoru. Bežjak Stefan, Starošinci 46 p. Cirkovci.

POZOR! 5. 8. 1952 najdeno sukno, kupljeno pri »Izbirki«, se dobi na OLO Ptuj, soba 7.

Cene na ptujskem trgu

za kilogram, liter ali komad

dne 3. septembra 1952:

PRIVATNIKI: špinača 40, peteršilj 40, korenje 35, pesa (rdeča) 20, krompir 18, čebula 40, česen 50, fižol 40, solata (endivija) 45, zelje (v glavah) 35, fižol (lušten) 40, buče (jedilne) 20, kumare 40, paprika 30—40, paradizniki 25, proso 45, koruza 35, pšenica 35, gobe 50, maslo (surovo) 300—350, hruške 20, jabolka 15, slive 30, grozdje 50, breskve 30, purani 250—600, kure 250—350, piščanci 150—350, jajca 9, mleko 20, smetana 100—130, sir 50—70.

MESTNA EKONOMIJA: kaša ječmena 40, med 190, fižol 35, kis 20, zelje 30, kumare 15, kumare (male) 40, ohrovt 40, paprika 20, čebula 20, paradizniki 20, buče 8, solata 30, pesa 20, mleko 18, jajca 7, korenje 20, peteršilj 30.

KMETIJSKO GOSPODAR. DORNAVA: pšenica 30, mleko 18, krompir 18, čebula 20, česen 40, korenje 20, jabolka 12, paradiznik 20, paprika 20, paprika (huda) 40.

sinovih, ker je pravi diktator. V tiski ga vsi zapustijo. Le Maks, ki je odvetnik, prevzame očetovo obrambo. Razprava poteka slabo za očeta in Maks skuša onemogočiti neko pričo, da ne bi pričala proti očetu. Brat Joseph ga prijavi policiji in Maks je obsojen na sedem let zapora v Sing Singu. Tedaj se ostali bratje spravijo na očeta in ga uničijo.

Joseph dobi ukaz od brata Pietra, naj ubije Maksa, toda ta se v zadnjem trenutku obrne proti njemu samemu, tako, da Maks komaj prepeči bratomor. Ko vidi to tragedijo, se Maks odloči, da za zmeraj zapusti prekleto hišo. Pred vrati ga čaka Irena, s katero za vedno odide iz New Yorka.

OBJAVA LIKVIDACIJE

Po sklepu občnega zbora z dne 2. avgusta 1952 preide KDZ Desenci 1. sept. 1952 v likvidacijo. Pozivamo vse upnike, da prijavijo svoje terjatve najkasneje do 30. septembra 1952, dolžnike pa da do istega roka poravnajo svoje obveznosti. Po preteku tega roka se jih bo izterjalo sodnim putem.

Likvidacijska komisija

Opozorilo

Opozorjam vsakogar pred morebitnim tov. Donaju Francu škodljivim tolačenjem članka v št. 35 Ptujkega tednika z dne 29. 8. 1952 pod naslovom »Kaj je s postavitvijo spomenika padlim borcem NOV v Gorišnici«.

Feguš Andrej, Zagajčič

Kmetijske zadruge, kmetije, kmečke gospodinjje!

Sporočamo Vam veselo novico!

V letu 1953 boste lahko zamenjali oljno repico za bučno olje, za kar vam jamči tovarna olja pogodbeno.

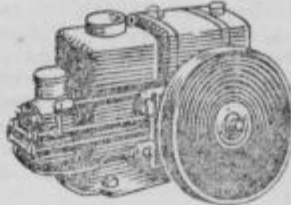
Zato se pripravite za setev oljne repice in sklenite pri svoji KZ pridelovalno pogodbo.

Za 100 kg oljne repice boste dobili 15 kg bučnega olja.

Zasejte čim večje površine z oljno repico, v vašo in skupno korist!

TOVARNA OLJA SLOV. BISTRICA

ARAN Diesel motor 7-9 KS

je kvaliteten proizvod

TVORNICE DIESEL MOTORJEV IN LIVNICE „ALEKSANDER RANKOVIČ“ NA REKI.

Zadruge, gradbena in lahka industrija ter vsi, ki se zanimajo za nabavo Diesel motorjev, obiščite na Zagrebškem velesejnu naš razstaveni prostor v paviljonu št. 72, kjer boste spoznali renomirane Diesel motorje

„ARAN“ 7-9 KS.

Za vse informacije glede nakupa se lahko obračate na prodajni oddelek

TVORNICE DIESEL MOTORA I LJEVAONICE „ALEKSANDAR RANKOVIČ“ — RIJEKA
telefon 21-41/4, brzojav: „PODRAN“ Rijeka.

TRGOVSKO PODJETJE

PRESKRBA

PTUJ

V naši klobučarni imamo veliko izbiro vseh vrst novih moških in ženskih klobukov. - Popravljamo in fazoniramo moške in ženske klobuke. - Vsa klobučarska dela izvršujemo strokovno in po ceni.

Na novo odprta papirnica Slomškova ul. 13 (nasproti Rozike) nudi vse vrste šolske in pisarniške potrebščin, ovoini papir po želji, galanterijo in pletenine.

Tekstilno blago in galanterija Lackova ulica (reč Vuga & Bačnar). - Priporočamo našim od emalcem, naj si ogledajo raznovrstno najkvalitetnejšo bago in nizke cene.

V vseh naših poslovalnicah vpljučna posrežba in konkurenčne cene!